

Gabriel Ferrater
COL·LECCIÓ Gabriel Ferrater

Josep Planaspachs

De l'univers estant i una mica més enllà

XXIII Premi de Poesia
«Miquel Martí i Pol» de 2018

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions

DE L'UNIVERS ESTANT
I UNA MICA MÉS ENLLÀ

COL·LECCIÓ
GABRIEL FERRATER

Josep Planaspachs

DE L'UNIVERS ESTANT
I UNA MICA MÉS ENLLÀ

XXIII Premi de Poesia
«Miquel Martí i Pol» de 2018

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Bellaterra, 2018

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES
DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Planaspachs, Josep

De l'univers estant i una mica més enllà / Josep Planaspachs. – Bellaterra : Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions, 2018. – (Gabriel Ferrater ; 89)

ISBN: 978-84-490-7966-5

I. Col·lecció
821.134.1-1"20"

Aquesta obra ha estat la guanyadora del XXIII Premi de Poesia «Miquel Martí i Pol», atorgat a Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), el dijous 10 de maig de 2018, per un jurat compost per: David Jou, Jessica Jacques, Jordi Julià, Josep Gerona i Pere Ballart.

© Dels textos: Josep Plana Aspachs

© D'aquesta edició: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2018

© De la fotografia de la coberta: Irene Plana Querol

Composició: lacontragràfica

Edició: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona

Plaça Acadèmica. Edifici A. Campus de la UAB.

08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès). Barcelona. Spain.

Tel. 93 581 10 22 · sp@uab.cat · www.uab.cat/publicacions

Impressió: Ivel Color, SL

ISBN: 978-84-490-7966-5

Dipòsit legal: B.15227-2018

Imprès a Espanya. Printed in Spain

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer, és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, i estarà sotmesa a les sancions establertes a la Llei.

Índex

Sabana	9
Surar	11
Metro	13
Biblioteca	15
Treball	17
Dinar	19
Veïns	21
Amics	23
Bugaderia	25
Creuer	27
<i>Prosit!</i>	29
Por	31
Batalles	33
Privilegis	35
Cargols	37
Flors	39
Ànima	41
Poètica	43
Fluxos	45
Bessons	47
Fisiologia	49

Pell	51
Fulles	53
Finestra	55
Mots	57
Filles	59
Gomes	61
Nens	63
Espera	65
<i>Nasciturus</i>	67
Parc.	69
Tortugues.	71
Presos.	73
Guineu	75
Natalici	77
Univers	79

SABANA

Soc anella que ajunta les voreres de vori blanc del viure,
una mena de sucre amargament cobejat per les planures.

Avui els semàfors semblen adormits.
La gent travessa i els mira sense entendre'ls,
verd o vermell, zebres de color pintoresc.

Els homes que passen mostren color rogenic,
les dones, el to irisat de sempre,
esvaït, perla salvatge i desfeta del plaer.

Les voreres són muntanyes que travesso,
formiga d'equipatge lleu i tendre.
¡Que sàvies que són sempre les llegendes!

Camini per on vulgui, la ciutat em mostra
facetes esplèndidament noves, carícies de l'asfalt,
llaminereres com un tub de pega aglutinant.

Tots els finestrans que s'obren volen espiar-me,
jo que camino despullat pel carrer,
amb l'equipatge just per saber-me nu de mena,
zebra que agonitza a la sabana
i ara té color blanc i ara té color negre, vida rànica en moviment,
l'ullal de l'elefant, cansat, que ja no s'alça.

I malgrat tot, em ric de mi mateix.
L'humor és el darrer vestigi.
Després tot són alletaments inútils,
ferides sense sang, llets inexactes.

Veig passar al meu costat, difunts, companys d'escola,
el que passava pel més llest, aquell que se'l rifaven,
el de la piga al coll que tocava la pilota com els àngels,
el que anava a confessar amb el frare, el que mai no sabia la lliçó,
el que era com un lleó i es barallava, milhomes, amb tothom,
tots morts i durs, pedra foguera.

Són bestioles al mig de la sabana,
rengs de dents serrades, amalgama lliure d'estany i de feres.
I a propet hi ha un turó on algú, no se sap si home o bèstia,
ha plantat un espantall semafòric,
un mirall que et mira d'amagat, tímid de mena.

SURAR

Surar vol dir viure. Suro.

Hi ha llacs on no hi toca el sol
perquè no hi caben els ensurts de la memòria.

Diuen que és fàcil trempar el vidre,
però jo no ho crec, ans reculo als orígens
de cuques feres i muntanyes acabades de parir.

Estic malalt de vida, ho agraeixo a no sé qui,
pare o mare, a un mirall esquerdat
o potser a un rosari, les denes grogues i corcades.

Hi ha nens, aquí al parc, que em miren mentre jo repico.
Ser vell, em van dir, vol dir morir-se i no ignorar-ho.

L'aigua mulla els silencis que he bastit rere meu.
M'ofego i no ho sabia.
Sé que naveguem, però no cap a on ni fins quan,
així de senzill és dir la vida.

La foscor m'ha despertat clarícies adormides,
malsons que ara es desvetllen,
i jo que els poliria perquè no m'engolissin tan de pressa.

Paraules, ponts bastits amb pedres esmolades,
afeblides per tant de so innecessari.
També la por de les ungles o els cabells,
que no paren de néixer, arbrar-se i créixer,
fins i tot després d'un ben morir.

Viure també vol dir surar.

De vegades encara em toco el cap
per por d'haver perdut la gorra militar:
no vinguessis, sergent, que et crupiria.